

BUTLLETÍ DE CATALUNYA

Edité par le Comité Central Séparatiste Catalan à Paris.

A tots els Catalans

Comensem per afirmar que molts dels a qui ens dirigim han actuat de bona fè i creguts de que lo que feien era tot lo que podíen i debíen fer per a complir amb son deurer de patriotes.

Peró aixís com fem aquesta afirmació amb tota claretat i noblesa, aixís mateix volem dir que el temps d'aquesta actuació ha passat, que ha arribat l'hora de donar a cada cosa el seu propi i real valer i de que cada hù, després de serena reflexió, veigi de que és capàs i que pot oferir per a la deslliuransa de Catalunya de manera ràpida i definitiva.

No precisa saber si encara quedan catalans que creguin possible una entesa amb l'Estat espanyol per a obtenir tot o part de lo que mereix i reclama Catalunya.

Allà ells, amb els seus plans, fills inconfessables de la cobardía o del egoisme.

Lo precís, lo imprescindible, és que les nostres formacions de combat, freturoses d'actuació, vibrin en la certesa de que ni un sol minut, que no precisi, serà retrassada l'hora suprema en que joiosos donarem si cal la vida, per a obtenir la llibertat de nostra Pàtria.

Qui no s'en senti capàs, qui suposi encara llargues i tranquiles preparacions que en res destorbin les seves particulars conveniencies, qui no vulga enganyar-se i enganyar als altres, pensi en la responsabilitat inmensa que contrauria oferint falsament una aportació d'esfors, que mancant en el moment necessari, faríen, qui sab si inútil el sacrifici i la vida de tants d'altres.

Som ja en el moment en que en les places d'armes sols deu haver-hi els homes útils i entregats a la feina; quedin a casa els que encara tinguin d'aclarar els seus duptes, i els que ja no podríen per més temps amagar la seva manca d'ideal i de forsa.

Com parlen els patriotes i també com actuen

Ajdír (Rif) Juliol de 1923.

Alabanses a Deu!

Sid Mohammed ben Mohammed Azagan,

a Sr. Diego Saavedra (*).

La vostra lletra sembla un ultimatum i per tant m'ha causat una gran sorpresa.

Siguent com soc Ministre d'Estat del Govern Rifeny (República) tinc l'obligació de fer-vos saber que les nostres condicions son les següents.

Que el govern Rifeny, establert sobre les idees modernes, i sobre els principis de la civilització, es considera política i econòmicament independent i autorizat a disfrutar de la seva llibertat, com ha fet durant segles, i a viurer com els altres pobles viuen.

Considerem que tenim el dret de disfrutar de la possessió del nostre territori, preferentment a tota altre Nació, i entenem que Espanya ha violat els nostres drets, no tenint cap justificació per a la seva pretensió de fer un protectorat del nostre país Rifeny.

Mai hem reconegut aquest protectorat, ni mai el reconeixem, el refusem d'una vegada per sempre. Desitjem governarnos nosaltres mateixos, i preservar nostres drets legals e indiscutibles; defensarem nostra independència per tots els medis que estigan a la nostra mà.

(*) Resposta al Sr. Saavedra qui com a Secretari General del Protectorat Espanyol havia enviat una carta-ultimatum a Abd-El-Krim proposant-li un Modus-Vivendi a base d'una autonomia administrativa « bien entendida ».

Estem sorpresos de veurer com ignoreu els interesos de la mateixa Espanya, no fent la pau amb el Rif, en compte d'atacar els nostres drets i humillar al nostre poble, ignorant totes les doctrines legals i humanes de la llei universal, tal com están contingudes en el tractat de Versailles, establert després de la gran guerra. Aquesta va ensenyar a l'Humanitat quant costós es, per el qui ho fa, violar el Dret i encara presumirne. Per aquesta guerra el mon ha après que no pot despreciar-se a ningú i que es natural deixar que cada poble es governi per sí mateix.

El Govern Rifeny sentirà vivament que el Govern Espanyol persisteixi en els seus erros i tiranía. Suposeu un instant que sou vosaltres els invadits i que les vostres cases van a caurer en mans d'estrangers! Vos sometreu a l'invasor simplement perque reclama certs drets?... Jo crec que fins les vostres dones se defensarien i refusarien d'acceptar l'humiliació del esclavatje.

Sapigueu que el poble Rifeny està disposat a sacrificarse i a morir per la causa de la veritat! Ell defensarà el seu honor fins a la fi, i res canviarà la seva resolució a menys que Espanya no abandoni el seu mal procedir; altrament els rifenyos moriran fins el darrer.

Cap negociació de pau serà acceptada, si no es a condició de que Espanya reconegui l'independència del Rif.

Sid Mohammed ben Mohammed AZAGAN.

Farà un any!

Quan aquest nombre del nostre Butlletí arribarà a mans de molts dels nostres companys i llegidors, farà un any que en Primo de Rivera, sostingut tant sols pel rei d'Espanya i els baixos fons de les més típiques oligarquies espanyoles, està fent més evident la necessitat imperiosa de que els que encara som capaços de sentir la dignitat i la vergonya, fem tot quan en nostra mà estigui per a precipitar l'hora de nostra llibertat, salvant-nos de sofrir la mateixa certa i oprobiosa mort del estat espanyol, butxí que ens endogala i ens deshonora.

Al recordar aquesta data no volem queixar-nos ni tampoc expressar satisfacció, encar que una i altra cosa podríam fer amb tota sinceritat, doncs és cert que la vexació i l'atropell produeixen la queixa i també, que els desacerts del enemic donen l'alegre confiança en la victòria final.

Volem fer només, una mena de balanç de cap d'any aproximat, volem publicar unes llistes (encara molt incomplertes) que per sí soles i amb tota eloqüència diuen que el cop d'estat tant fellonament preparat i realitzat a Barcelona el dia 13 de Setembre del any passat, no obeí a altre cosa que a satisfer, en lo possible, l'odi i la set de venjança qu'Espanya i el seu rei Anfós senten contra nostra Catalunya, la quina, malgrat tot, vol i sabrà salvar-se del analfabetisme, de la corrupció i del esperit de tirania amb que, des de tant temps des de Madrid procuren atuir-la per a millor poder assimilar-la a la seva ànima gairebé morta.

Contra la cultura catalana

Han sigut destituïts en nombre de més de 130 els Professors de la « Mancomunitat Catalana » i de l'Universitat Industrial de Barcelona per haber-se negat a retirar la protesta que firmaren contra la destitució d'un company de càtedra. Totes les classes que donaban han quedat sospeses, privant aixís l'ensenyança a més de 2.000 alumnes, pobres en sa majoria.

Foren sospeses totes les classes de Llengua e Historia de Catalunya de les Escoles Normals de Mestres i Mestresses.

Han sigut prohibits tots els cursets de « Català » que venien donant-se a l'Universitat i Ateneu Barceloní, de Barcelona, i en altres Centres i Societats de Catalunya.

També s'han prohibit diversos « Jocs Florals » i quasi bé totes les conferencies que acostumen a donar els Ateneus i Centres culturals de Catalunya.

S'ha clausurat l'« Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana » i per tant s'han tancat 30 Escoles i s'han desorganitzat 5 Colonies Escolars de Vacances, els concursos i publicacions escolars i fins s'ha tancat la Biblioteca per a els Mestres Instructors.

Han sigut sospesos els vint i un periòdics següents :

La Falç, de Balaguer.
Sempre Avant! de Borges-Blanques.
Arenys i sa Comarca, de Arenys de Mar.
El Pí de les tres branques, de Berga.
L'Estat Català,
La Tralla, i
La Mainada, de Barcelona.
Empordà Federal, i
Alt Empordà, de Figueres.
Priorat, de Falset.
L'Eco d'Igualada.
Montanyes Empordaneses, de Llers.
El Seny Gros, i
La Nova Conca, de Montblanc.
La Comarca, d'Olot.
Galanies, de Mataró.
El Camp de Tarragona, de Tarragona.
El Diari de Tortosa, de Tortosa.
Foment, diari de Reus.
El Baluart, de Sitges.
Patria, de Valls.

i sospesos temporalment o multats :

Diario de Barcelona,
La Veu de Catalunya, i
El Correo Catalán, de Barcelona.
Diario de Gerona, i
El Gironés, de Girona.
El Llamp, de Gandesa.
El Francolí, d'Esplugas de Francolí.
Diari de Mataró, de Mataró.
El Deber, d'Olot.
La Lluita, de Rubí.
La Veu de Tarragona, de Tarragona.
Joventut, de Valls.

Han sigut disolts els titolats « Pomells de Joventut » i fins ha sigut prohibit l'us de la típica caputxa catalana que, especialment les nenes dels Pomells, havien adoptat com a distintiu.

S'ha manat que sigan escrits en Castellà els rétolos i anuncis dels carrers i establiments privats, aixís com els programes dels espectacles. Ha sigut prohibida l'execució en públic de la sardana « La Santa Espina », etc..., etc....

05 (44.361) But h^o